

แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร
(Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย
ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

กรมควบคุมมลพิษ

กันยายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๔
๒. บทบัญญัติของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๕
๒.๑ บทบัญญัติหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกปรอท	๕
๒.๒ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปรอทที่ได้รับอนุญาตและการร้องขอข้อยกเว้น	๗
๒.๓ บทบัญญัติที่จะส่งผลกระทบต่อภาพรวมการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท ของประเทศไทย	๙
๓. การกำกับการส่งออกปรอทของประเทศไทย ตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๑๑
๓.๑ การกำกับการส่งออกปรอทของประเทศไทย ตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๑๑
๓.๒ การนำเข้าปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย	๑๔
๓.๓ การส่งออกปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย	๑๔
๓.๔ ขั้นตอนการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย	๒๐
๓.๔.๑ การประสานระหว่างผู้ประกอบการกับกรมควบคุมมลพิษ (ศูนย์ประสานงานระดับชาติ)	๒๐
๓.๔.๒ การประสานระหว่างศูนย์ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้า ปรอท (ประเทศปลายทาง)	๒๑
๓.๔.๓ การแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ประกอบการและกรมโรงงานอุตสาหกรรม	๒๑
๔. ข้อมูลการส่งออกปรอทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยต้องรายงานภายใต้ข้อบทที่ ๒๑ ของอนุสัญญา มินามาตะว่าด้วยปรอท	๒๔
๕. ช่องทางการติดต่อศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๒๕
๖. เอกสารอ้างอิง	๒๖
๗. ภาคผนวก Guidance on completing the forms required under article 3 related to trade in mercury	๒๗

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ รายการปรอทและสารประกอบปรอทที่ควบคุมในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๑
ตารางที่ ๒ การนำเข้า-ส่งออกปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย	๑๕
ตารางที่ ๓ ตัวอย่างการขอข้อยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่เดิมปรอทของประเทศไทย ตามข้อบทที่ ๖ ของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๑๖
ตารางที่ ๔ ข้อมูลการส่งออกปรอทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยต้องรายงานภายใต้ข้อบทที่ ๒๑ ของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๒๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ สรุปความเชื่อมโยงของบทบัญญัติของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทกับการส่งออกปรอท	๑๐
ภาพที่ ๒ สรุปภาพรวมของการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย	๒๓

แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (Minamata Convention on Mercury) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และอนุสัญญามีผลบังคับใช้กับประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีในคราวเดียวกันให้ปฏิบัติหน้าที่ศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) ควบคู่ไปกับการดำเนินงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ ซึ่งมีองค์ประกอบของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นกลไกผลักดันการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาดังกล่าวของประเทศไทย อนุสัญญาฯ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการปลดปล่อยสู่บรรยากาศและการปล่อยสู่ดินหรือน้ำของปรอทและสารประกอบปรอทจากกิจกรรมของมนุษย์ ปัจจุบันมีภาคีทั่วโลก ๑๓๗ ประเทศ (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕)

สาระสำคัญของข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท ไม่อนุญาตให้ประเทศไทยส่งออกปรอท เว้นแต่ (๑) การส่งออกไปยังภาคีหรือนอกภาคีที่ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรให้นำเข้าปรอทแก่ภาคีผู้ส่งออกปรอทสำหรับการส่งออกปรอทในรายครั้ง (Shipment) หรือ (๒) การส่งออกปรอทโดยภาคีผู้ส่งออกปรอทต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายในประเทศของภาคีและนอกภาคีผู้นำเข้าปรอทตามข้อมูลทั่วไป (A general notification) ซึ่งแจ้งไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของอนุสัญญามินามาตะฯ โดยดำเนินการแจ้งเพียงครั้งเดียวและสามารถยกเลิกได้ทุกเมื่อ ทั้งนี้ แนวทางการส่งออกปรอท ๒ กรณีข้างต้น ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอทเป็นสำคัญ ในส่วนของประเทศไทยกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานกำกับกรณำเข้า ส่งออก และการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย สนับสนุนการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ โดยการออกกฎหมายระดับอนุบัญญัติ เพื่อควบคุมการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองของ “ปรอท” และ “สารประกอบปรอท” ภายใต้อนุสัญญามินามาตะฯ เป็นวัตถุอันตราย ชนิดที่ ๓ พร้อมทั้งมีแนวปฏิบัติด้านการจัดการวัตถุอันตรายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สืบเนื่องจากกรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงาน (National Focal Point) ได้รับการประสานและสอบถามขั้นตอนการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากศูนย์ประสานงานระดับชาติอนุสัญญามินามาตะฯ หรือหรือหน่วยงานรับผิดชอบ (The responsible government official) ของประเทศภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้า สำหรับการส่งออกปรอทในรายครั้ง (Shipment) และการกำกับกรณำส่งออกปรอทตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ จากผู้ประกอบการส่งออกปรอทภายในประเทศ จึงจัดทำ “แนวปฏิบัติในการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (Written consent) กรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ภายใต้อนุสัญญามินามาตะฯ” ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการจัดการและการนำเข้าส่งออก และครอบครองวัตถุอันตรายของกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมศุลกากร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงานและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง สำหรับเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจแนวปฏิบัติดังกล่าว

๒. บทบัญญัติของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

๒.๑ บทบัญญัติหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกปรอท

ข้อบทที่ ๒ นิยามศัพท์ เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้:

(ดี) “ปรอท” หมายถึง ธาตุปรอท (Hg (0), CAS No. 7439-97-6)

(อี) “สารประกอบปรอท” หมายถึง สารใด ๆ ที่ประกอบด้วยอะตอมของปรอทและอะตอมของธาตุเคมีอื่น ๆ หนึ่งอะตอมหรือมากกว่า ซึ่งสามารถแยกเป็นองค์ประกอบที่แตกต่างกันโดยปฏิกิริยาทางเคมีเท่านั้น

(เอฟ) “ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท” หมายถึง ผลิตภัณฑ์หรือส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ที่มีการเติมปรอทหรือสารประกอบปรอทเข้าไปอย่างจงใจ

(เค) “การใช้ที่ได้รับอนุญาต” หมายถึง การใช้ใด ๆ ของปรอท หรือสารประกอบปรอท โดยภาคีที่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ ให้รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะ การใช้ตามข้อบทที่ ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๗

ข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท

วรรค ๑ เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อบทนี้

(เอ) การอ้างอิงถึง “ปรอท” ให้รวมถึงปรอทที่ผสมกับสารอื่น ๆ รวมทั้งอัลลอยด์ของปรอท ซึ่งมีความเข้มข้นของปรอทไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ โดยน้ำหนัก และ

(บี) “สารประกอบปรอท” หมายถึง เมอร์คิวรี (I) คลอไรด์ (หรือที่รู้จักกันในชื่อคาโลเมล) เมอร์คิวรี (II) ออกไซด์ เมอร์คิวรี (II) ซัลเฟต เมอร์คิวรี (II) ไนเตรต ซินนาบาร์และเมอร์คิวรี ซัลไฟด์

วรรค ๒ บทบัญญัติของข้อนี้ต้องไม่นำมาใช้กับ

(เอ) ปริมาณปรอทหรือสารประกอบปรอทสำหรับการวิจัยในห้องปฏิบัติการหรือใช้เป็นสารมาตรฐานอ้างอิง

(บี) ปรอทหรือสารประกอบปรอทในปริมาณที่น้อยมากที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติซึ่งมีอยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ โลหะที่ไม่ใช่ปรอท สินแร่ หรือผลิตภัณฑ์แร่ รวมทั้ง ถ่านหินหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากวัตถุเหล่านั้น และปรอทในปริมาณที่น้อยมากที่มีอยู่ในผลิตภัณฑ์เคมีโดยไม่จงใจ หรือ

(ซี) ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท

วรรค ๕ ให้แต่ละภาคี

(เอ) พยายามระบุคลังปรอทหรือสารประกอบปรอทที่มีปริมาณมากกว่า ๕๐ เมตริกตัน และแหล่งอุปทานปรอทที่ก่อให้เกิดการสะสมของปรอทหรือสารประกอบปรอทมากกว่า ๑๐ เมตริกตันต่อปี ที่ตั้งอยู่ภายในอาณาเขตประเทศตน

(บี) ดำเนินมาตรการเพื่อประกันว่า กรณีที่ภาคีเห็นว่ามีการปนเปื้อนปรอทส่วนเกินจากการเลิกกิจการของโรงงานคลอรั-แอลคาไลปรากฏอยู่ ปรอทดังกล่าวจะต้องไปรับการกำจัดตามแนวทางการจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในวรรค ๓ (เอ) ของข้อบทที่ ๑๑ โดยใช้กระบวนการซึ่งไม่นำไปสู่การคืนสภาพ การแปรสภาพนำกลับมาใช้ใหม่ การฟื้นฟูสภาพ การใช้ซ้ำโดยตรง หรือการใช้งานอื่น ๆ

วรรค ๖ ไม่ให้แต่ละภาคีอนุญาตให้มีการส่งออกปรอท เว้นแต่การส่งออกไปยัง:

(เอ) ภาคีที่ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้ส่งออก และเพื่อวัตถุประสงค์ต่อไปนี้เท่านั้น

(๑) การใช้ที่ภาคีผู้นำเข้าได้รับอนุญาตภายใต้อนุสัญญานี้ หรือ (๒) การกักเก็บชั่วคราวอย่างเป็นทางการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามข้อบทที่ ๑๐

(บี) ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญานี้ได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ภาคีผู้ส่งออก รวมถึงมีการรับรองซึ่งแสดงได้ว่า: (๑) ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีมีมาตรการที่ดำเนินการอยู่ที่ประกันการปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และประกันการปฏิบัติตามข้อบทที่ ๑๐ และข้อบทที่ ๑๑ อยู่แล้ว และ (๒) พรอทดังกล่าวจะนำไปใช้เฉพาะการใช้ที่ได้อนุญาตแก่ภาคีใด ๆ ภายใต้อนุสัญญานี้หรือเพื่อการกักเก็บพรอทชั่วคราวอย่างเป็นทางการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามข้อบทที่ ๑๐

วรรค ๗ ภาคีผู้ส่งออก อาจอาศัยข้อมูลทั่วไปที่ได้แจ้งไปยังสำนักเลขาธิการจากภาคีผู้นำเข้าหรือจากประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญานี้เกี่ยวกับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรที่กำหนดไว้ในวรรค ๖ การแจ้งข้อมูลทั่วไปดังกล่าวต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ภาคีผู้นำเข้า หรือประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีได้ให้ความยินยอม การแจ้งข้อมูลสามารถยกเลิกโดยภาคีนั้น หรือประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีได้ทุกเมื่อ สำนักเลขาธิการต้องเก็บทะเบียนการแจ้งข้อมูลดังกล่าวทั้งหมด

วรรค ๘ ไม่ให้แต่ละภาคีอนุญาตให้มีการนำเข้าพรอทจากประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีแห่งอนุสัญญานี้ ซึ่งจะทำให้การยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่ประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีได้มีเอกสารรับรองว่าพรอทนั้นไม่ได้มาจากแหล่งที่ไม่ได้รับอนุญาต ตามวรรค ๓ หรือวรรค ๕ (บี)

วรรค ๙ ภาคีที่ได้แจ้งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการยินยอมตามวรรค ๗ อาจตัดสินใจไม่ใช้วรรค ๘ เมื่อรัฐนั้นยังคงมีข้อจำกัดโดยรวมเกี่ยวกับการส่งออกพรอทและมีมาตรการภายในต่างๆ ที่มีอยู่ซึ่งประกันได้ว่าพรอทที่นำเข้าจะได้รับการจัดการอย่างเป็นทางการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภาคีนั้นต้องแจ้งการตัดสินใจดังกล่าวต่อสำนักเลขาธิการ รวมทั้งต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติการส่งออกและมาตรการบังคับภายในประเทศ ตลอดจนข้อมูลปริมาณ และประเภทแหล่งกำเนิดของพรอทที่นำเข้าจากประเทศที่ไม่เป็นภาคี สำนักเลขาธิการต้องเก็บทะเบียนการแจ้งข้อมูลดังกล่าวทั้งหมด คณะกรรมการอนุวัติการและปฏิบัติตามต้องทบทวนและประเมินการแจ้งและข้อมูลสนับสนุนดังกล่าว ตามข้อบทที่ ๑๕ และอาจให้ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมรัฐภาคีตามสมควร

วรรค ๑๑ ให้แต่ละภาคีบรรจุข้อมูลการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อนี้ ไว้ในรายงานที่จะต้องจัดส่งตามข้อบทที่ ๒๑

ข้อบทที่ ๑๐ การกักเก็บชั่วคราวของพรอทอย่างเป็นทางการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่ของเสียพรอท

วรรค ๑ ข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการกักเก็บชั่วคราวของพรอทและสารประกอบพรอทตามที่บัญญัติไว้ในข้อบทที่ ๓ ที่ไม่อยู่ภายใต้ความหมายของนิยามคำว่าของเสียพรอทตามข้อบทที่ ๑๑

วรรค ๒ ให้แต่ละภาคีใช้มาตรการเพื่อประกันว่าการกักเก็บชั่วคราวของพรอทและสารประกอบพรอทดังกล่าวเพื่อการใช้ที่ได้รับอนุญาตแก่ภาคีภายใต้อนุสัญญานี้ ได้ดำเนินการในลักษณะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงแนวทางใด ๆ และความสอดคล้องกับข้อกำหนดใด ๆ ที่ได้รับการรับรองตามวรรค ๓

ข้อบทที่ ๑๑ ของเสียพรอท

วรรค ๒ เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ ของเสียพรอท หมายถึง สารหรือวัตถุที่:

(เอ) ประกอบด้วยพรอทหรือสารประกอบพรอท

(บี) มีการเติมพรอทหรือสารประกอบพรอท หรือ

(ซี) ปนเปื้อนพรอทหรือสารประกอบพรอท

ในปริมาณที่สูงกว่าระดับที่จะรับได้ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กำหนดโดยที่ประชุมรัฐภาคีโดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้อนุสัญญาบาเซลฯ ในลักษณะที่สอดคล้องกันที่ถูกกำจัด หรือมีเจตนาที่จะกำจัด หรือต้องกำจัดโดยบทบัญญัติของกฎหมายแห่งชาติหรือโดยอนุสัญญานี้ คำนิยามนี้ไม่รวมถึงเปลือกดิน หินทิ้ง และกากตะกอนจากการทำเหมืองแร่ยกเว้นของเสียจากเหมืองแร่ปรอท เว้นแต่ของเสียนั้นมีปรอทและสารประกอบปรอทเกินกว่าระดับที่จะรับได้ตามที่กำหนดโดยที่ประชุมรัฐภาคี

วรรค ๓ ให้แต่ละภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้ของเสียปรอท:

(เอ) ได้รับการจัดการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(บี) ได้รับการคืนสภาพ การแปรสภาพนำกลับมาใช้ใหม่ การฟื้นฟูสภาพ หรือการใช้ซ้ำโดยตรง

(ซี) ต้องไม่ถูกขนส่งข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ เว้นแต่มีความมุ่งประสงค์ในการกำจัดอย่างเป็นทางการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับข้อนี้ และอนุสัญญาบาเซลฯ

๒.๒ บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปรอทที่ได้รับอนุญาตและการร้องขอข้อยกเว้น

ข้อบทที่ ๔ ผลิตรภัณฑ์ที่เติมปรอท

วรรค ๑ ไม่ให้แต่ละภาคีอนุญาตให้มีการผลิต นำเข้า หรือส่งออกผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท ตามที่มีรายชื่อใน ส่วนที่ ๑ ของภาคผนวก เอ ภายหลังจากวันที่กำหนดให้มีการเลิก ตามที่ระบุไว้สำหรับผลิตภัณฑ์นั้น เว้นแต่กรณีที่มีการระบุข้อยกเว้นไว้ในภาคผนวก เอ หรือกรณีที่ภาคีนั้นได้จดทะเบียนขอยกเว้นตามข้อ ๖ โดยการใช้มาตรการที่เหมาะสม

วรรค ๓ ให้แต่ละภาคีดำเนินมาตรการสำหรับผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทดังที่ระบุไว้ในส่วนที่ ๒ ของภาคผนวก เอ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้

ข้อบทที่ ๕ กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท

วรรค ๑ กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท ต้องไม่รวมถึงกระบวนการที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท หรือกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท หรือกระบวนการจัดการของเสียที่มีปรอท

วรรค ๒ ไม่ให้แต่ละภาคีอนุญาตให้มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการผลิตตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ ๑ ของภาคผนวก บี (การผลิตคลอรีน-แอลคาไล และการผลิตอะซีตัตไฮโดรที่ใช้ปรอทและสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา) หลังจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกสำหรับแต่ละกระบวนการ ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวกนั้น เว้นแต่กรณีที่ภาคีได้ขึ้นทะเบียนขอยกเว้นตามข้อบทที่ ๖

วรรค ๓ ให้แต่ละภาคีดำเนินมาตรการจำกัดการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทในกระบวนการตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ ๒ ของภาคผนวก บี (การผลิตสารไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ การผลิตโซเดียมหรือโพแทสเซียม เมทิลเลต หรือเอทิลเลต และการผลิตโพลีเอทิลีนที่ใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา) ให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้

ข้อบทที่ ๖ ข้อยกเว้นสำหรับภาคีเมื่อมีการร้องขอ

วรรค ๑ ภาคีหรือองค์การเพื่อบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคใด อาจขึ้นทะเบียนการยกเว้นหนึ่งรายการหรือมากกว่า จากวันที่กำหนดให้มีการเลิกตามภาคผนวก เอ และภาคผนวก บี ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “การยกเว้น” โดยแจ้งต่อสำนักเลขาธิการเป็นลายลักษณ์อักษร

(เอ) เมื่อเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญานี้ หรือ

(บี) อย่างช้าไม่เกินวันที่ข้อแก้ไขมีผลใช้บังคับกับภาคี ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทใด ๆ ได้รับการเพิ่มเติมไว้ในข้อแก้ไขภาคผนวก เอ หรือกระบวนการผลิตใด ๆ ที่มีปรอทได้รับการเพิ่มเติมไว้ในข้อแก้ไขภาคผนวก บี การขึ้นทะเบียนดังกล่าวใด ๆ ต้องระบุคำอธิบายถึงความจำเป็นของภาคีในการยกเว้นนั้น

วรรค ๒ ให้ขึ้นทะเบียนข้อยกเว้นได้ทั้งสำหรับรายการภาคผนวก เอ หรือ บี หรือสำหรับรายการย่อยที่กำหนดโดยรัฐ หรือองค์การเพื่อบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคใด ๆ

วรรค ๓ แต่ละภาคีที่มีข้อยกเว้นหนึ่งรายการหรือมากกว่าต้องรับการบรรจุไว้ในทะเบียนสำนักเลขาธิการต้องจัดทำ และดูแลรักษาทะเบียน และเปิดเผยทะเบียนนั้นต่อสาธารณะ

วรรค ๔ ทะเบียนต้องประกอบด้วย

(เอ) รายชื่อของภาคีที่มีข้อยกเว้นหนึ่งรายการหรือมากกว่า

(บี) ข้อยกเว้นหนึ่งรายการหรือมากกว่าที่แต่ละภาคีได้ขึ้นทะเบียนไว้ และ

(ซี) วันสิ้นสุดของแต่ละข้อยกเว้น

วรรค ๕ ให้ข้อยกเว้นทั้งหมดตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลงเมื่อครบห้าปีนับจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกใช้ที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก เอ หรือ บี เว้นแต่ภาคีได้ระบุระยะเวลาที่สั้นกว่าในทะเบียน

วรรค ๖ เมื่อภาคีได้ร้องขอ ที่ประชุมรัฐภาคี อาจตัดสินใจขยายระยะเวลาอีก ๕ ปี เว้นแต่ภาคีร้องขอระยะเวลาที่สั้นกว่า ในการกำหนดข้อตัดสินใจของตน ที่ประชุมรัฐภาคีต้องคำนึงถึง:

(เอ) รายงานจากภาคีที่แสดงเหตุผลความจำเป็นในการขอขยายระยะเวลาการยกเว้นและระบุกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และวางแผนไว้เพื่อยุติความต้องการในการขอยกเว้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(บี) ข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับความมีอยู่ของผลิตภัณฑ์และกระบวนการอื่น ๆ ที่ปราศจากปรอท หรือผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการนั้น ที่มีการใช้ปรอทในปริมาณที่น้อยกว่าการใช้ที่ได้รับยกเว้น

(ซี) กิจกรรมที่ได้วางแผนหรือที่กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่อหาวิธีการกักเก็บปรอท และกำจัดของเสียปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การยกเว้นอาจถูกขยายได้เพียงครั้งเดียว ต่อหนึ่งผลิตภัณฑ์ ต่อวันที่กำหนดให้มีการเลิก

วรรค ๗ ภาคีอาจขอลถอนเมื่อใดก็ได้ การยกเว้นโดยแจ้งไปยังสำนักเลขาธิการเป็นลายลักษณ์อักษรให้การถอนการยกเว้นมีผลในวันที่ระบุไว้ในหนังสือนั้น

วรรค ๘ ไม่ว่าบทบัญญัติในวรรคหนึ่งจะบัญญัติประการใด รัฐหรือองค์การเพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคไม่อาจขึ้นทะเบียนข้อยกเว้นหลังจาก ๕ ปี นับจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกใช้ผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก เอ หรือ บี เว้นแต่ภาคีหนึ่งหรือมากกว่ายังคงได้ขึ้นทะเบียนข้อยกเว้นในผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการดังกล่าวที่ได้รับการขยายตามวรรค ๖ ในกรณีเช่นนั้น รัฐหรือองค์การเพื่อการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคอาจขึ้นทะเบียนข้อยกเว้นในผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการดังกล่าว ตามเวลาที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง (เอ) หรือ (บี) ซึ่งต้องสิ้นสุดลงเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปี หลังจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกที่เกี่ยวข้อง

วรรค ๙ ภาคีไม่อาจมีข้อยกเว้นให้มีผลใช้บังคับเมื่อเวลาใด ๆ หลังจาก ๑๐ ปี หลังจากวันที่กำหนดให้มีการเลิกสำหรับผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก เอ หรือ บี

ข้อบทที่ ๗ การทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก

วรรค ๒ ให้แต่ละภาคีที่มีการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็กและกระบวนการที่เกี่ยวข้องตามข้อนี้ ภายในอาณาเขตของประเทศตนต้องดำเนินการลด และเลิกหากเป็นไปได้ในการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทรวมทั้งในการลดและเลิกหากเป็นไปได้ในการปลดปล่อยและการปล่อยของปรอทสู่สิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่และกระบวนการดังกล่าว

๒.๓ บทบัญญัติที่จะส่งผลต่อภาพรวมการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย

ข้อบทที่ ๑๕ คณะกรรมการอนุวัติการและการปฏิบัติตาม

วรรค ๑ กลไก รวมทั้งคณะกรรมการฯ ในฐานะองค์กรย่อยของที่ประชุมรัฐภาคี ที่ถูกจัดตั้งเพื่อส่งเสริมการนำไปปฏิบัติและการทบทวนการปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ กลไกซึ่งรวมถึงคณะกรรมการฯ จะต้องช่วยอำนวยความสะดวกโดยทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องให้ความสนใจไปยังขีดความสามารถระดับชาติที่เกี่ยวข้องและสภาวะการณ์ประเทศของภาคี

วรรค ๔ คณะกรรมการฯ อาจพิจารณาในประเด็นพื้นฐานของ:

(เอ) การจัดส่งหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรจากภาคีตามกฎระเบียบของภาคีนั้น ๆ

(บี) รายงานระดับชาติตามข้อบทที่ ๒๑

ข้อบทที่ ๑๗ การแลกเปลี่ยนข้อมูล

วรรค ๔ แต่ละภาคีจะต้องแต่งตั้งศูนย์ประสานงานระดับชาติเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายใต้อนุสัญญานี้ รวมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับการยินยอมจากภาคีผู้นำเข้าภายใต้ข้อบทที่ ๓

ข้อบทที่ ๒๑ การรายงานข้อมูล

วรรค ๑ แต่ละภาคีจะต้องรายงานต่อที่ประชุมรัฐภาคีผ่านสำนักเลขาธิการเกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ และประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวและความท้าทายในการบรรลุวัตถุประสงค์อนุสัญญา

วรรค ๒ แต่ละภาคีจะต้องรวบรวมข้อมูลไว้ในรายงานตามที่ระบุไว้ในข้อบทที่ ๓, ๕, ๗, ๘ และ ๙ ของอนุสัญญานี้

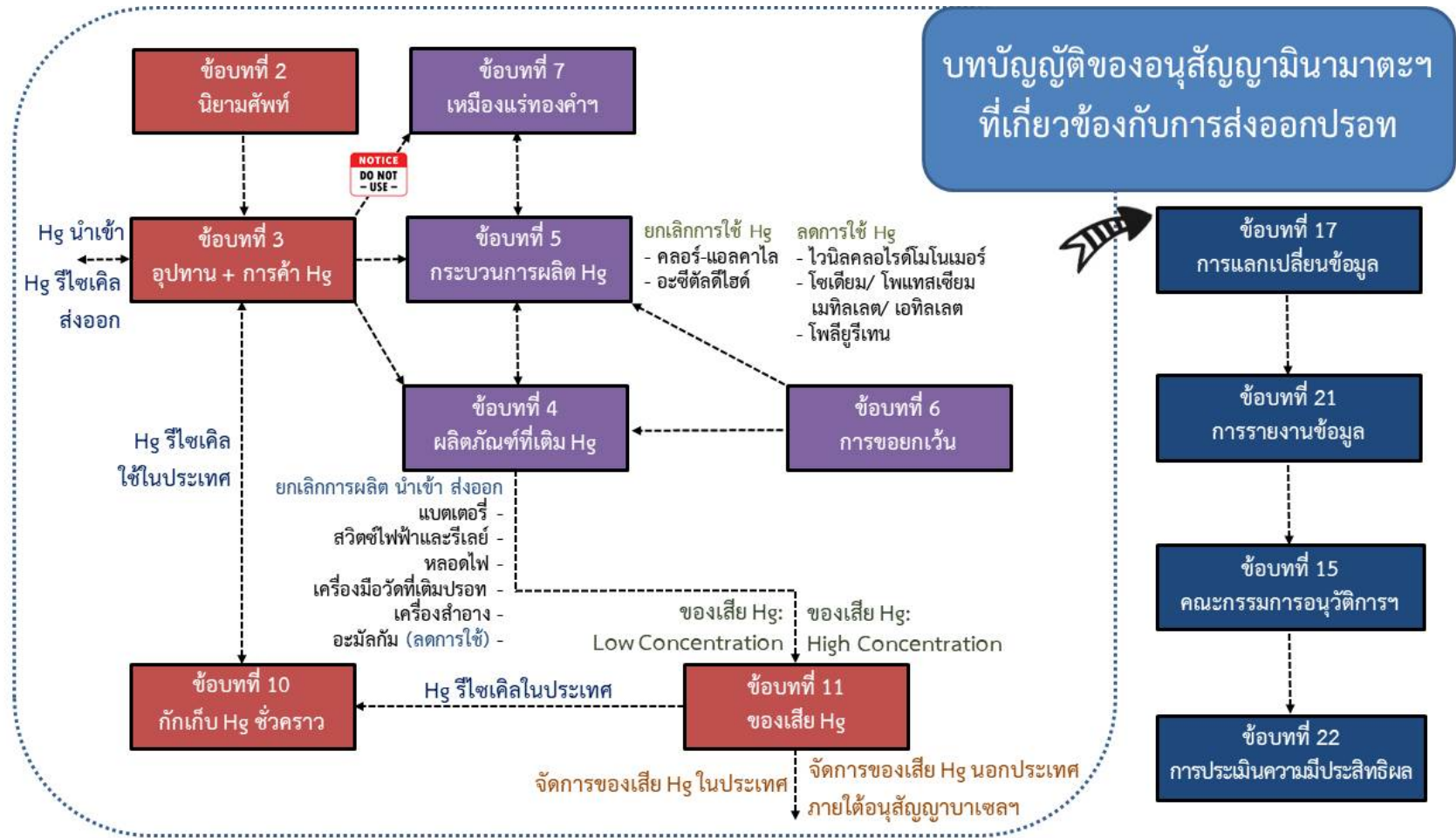
ข้อบทที่ ๒๒ การประเมินความมีประสิทธิภาพ

วรรค ๓ การประเมินจะต้องถูกจัดทำขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม วิชาการ การเงิน และเศรษฐศาสตร์ที่มีอยู่ รวมถึง

(บี) รายงานต้องจัดส่งตามข้อบทที่ ๒๑

(ซี) ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้จัดทำไว้ตามข้อบทที่ ๑๕

สรุปความเชื่อมโยงของบทบัญญัติของอนุสัญญามินามาตะฯ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกปรอท ดังภาพที่ ๑

บทบัญญัติหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกปรอท

บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปรอทที่ได้รับอนุญาตและการร้องขอชอยกเว้น

บทบัญญัติที่จะส่งผลกระทบต่อภาพรวมการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ ของประเทศไทย

ภาพที่ ๑ สรุปความเชื่อมโยงของบทบัญญัติของอนุสัญญามินามาตะฯ ว่าด้วยปรอทกับการส่งออกปรอท

๓. การกำกับกำกับการส่งออกปรอทของประเทศไทย ตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

๓.๑ การควบคุมการส่งออกปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเทศไทยควบคุมปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้อนุสัญญามินามาตะฯ ตามข้อบทที่ ๒ นิยามศัพท์ และข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท ไว้ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังตารางที่ ๑ เพื่อควบคุมการผลิต นำเข้า ส่งออก และมีไว้ในครอบครองของปรอทและสารประกอบปรอทต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

สารประกอบปรอทภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาและกรมวิชาการเกษตร ถูกกำหนดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ห้ามการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองแล้ว ดังนั้น แนวปฏิบัติฯ นี้จึงใช้เฉพาะกับปรอทและสารประกอบปรอทที่เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม รับผิดชอบ ซึ่งการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ ผู้ประกอบการ สามารถดำเนินการยื่นคำขออนุญาตกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อนการนำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง รวมทั้งจัดเก็บวัตถุอันตรายอย่างเหมาะสมตามแนวปฏิบัติของบุคลากรเฉพาะ (บฉ.) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบความปลอดภัยของการเก็บรักษาวัตถุอันตรายตามข้อกำหนดของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติ วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตารางที่ ๑ รายการปรอทและสารประกอบปรอทที่ควบคุมในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และบัญชีรายชื่อ วัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	CAS No.	ชนิด วัตถุอันตราย	เงื่อนไข
บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖				
บัญชี ๔ ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา				
บัญชี ๔.๑ รายชื่อสารควบคุม				
๖๗	ได (ฟีนิลเมอร์คิวรี) โดเดซีนิลซัคซิเนต [di (phenylmercury) dodeceny succinate] หรือ ได (ฟีนิลเมอร์คิวรี) โดเดซีนิล-3-ซัคซิเนต [di (phenylmercury) dodeceny-3-succinate]	27236-65-3	๔	-
๑๔๖	ฟีนิลเมอร์คิวรีอะซิเตต (phenylmercury acetate)	62-38-4	๔	-
บัญชี ๔.๒ รายชื่อกลุ่มสารควบคุม				
๑๔	สารประกอบของปรอท (mercury compounds)	-	๔	ในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ ในบ้านเรือน หรือทางสาธารณสุข ที่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ แก่การระงับ ป้องกัน

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	CAS No.	ชนิด วัตถุอันตราย	เงื่อนไข
				ควบคุม ไล้ กำจัดแมลง กำจัดเชื้อราและสัตว์อื่น
บัญชี ๕ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม				
บัญชี ๕.๑ รายชื่อสารควบคุม				
๑๖๕	ได (ฟีนิลเมอควีรี) โดเดซีนิลซัคซิเนต [di (phenylmercury) dodecenyl succinate] หรือ ได (ฟีนิลเมอควีรี) โดเดซีนิล-3-ซัคซิเนต [di (phenylmercury) dodecenyl-3-succinate]	27236-65-3	๔	-
๓๑๐	ฟีนิลเมอร์คิวรีอะซิเตต (phenylmercury acetate)	62-38-4	๔	-
๓๓๔	เมอร์คิวรี (II) คลอไรด์ [mercury (II) chloride]	7487-94-7	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา
๓๓๕	เมอร์คิวรี (II) โครเมต [mercury (II) chromate]	13444-75-2	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา
๓๓๖	เมอร์คิวรี (II) ซัลไฟด์ [mercury (II) sulfide]	1344-48-5	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา
๓๓๗	เมอร์คิวรี (II) ไทโอไซยาเนต [mercury (II) thiocyanate]	592-85-8	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา

ลำดับที่	ชื่อวัตถุอันตราย	CAS No.	ชนิด วัตถุอันตราย	เงื่อนไข
๓๓๘	เมอร์คิวรี (II) ออกไซด์ [mercury (II) oxide]	21908-53-2	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา
๓๓๙	เมอร์คิวรีหรือปรอท (mercury)	7439-97-6	๓	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของสำนักงาน คณะกรรมการอาหาร และยา
บัญชี ๕.๔ กลุ่มสารอื่น ๆ				
๘	ถ่านประจุไฟแบบแห้ง (dry cell batteries) ที่มีองค์ประกอบของปรอทและแคดเมียม	-	๔	-
บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐				
บัญชี ๑ ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ				
บัญชี ๑.๒ รายชื่อกลุ่มสารควบคุม				
๗	สารประกอบปรอท (mercury compounds)	-	๔	เว้นแต่ในส่วนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ ของกรมโรงงาน อุตสาหกรรม
บัญชี ๕ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ				
บัญชี ๕.๑ รายชื่อกลุ่มสารควบคุม				
๕๑๒	เมอร์คิวรี (I) คลอไรด์ [mercury (I) chloride]	10112-91-1	๓	-
๕๑๓	เมอร์คิวรี (II) ซัลเฟต [mercury (II) sulfate]	7783-35-9	๓	-
๕๑๔	เมอร์คิวรี (II) ไนเตรต [mercury (II) nitrate]	7783-34-8 10045-94-0	๓	-
บัญชี ๕.๔ กลุ่มสารอื่น ๆ				
๑๑	สารประกอบปรอท (mercury compounds)	-	๓	เฉพาะที่นำไปใช้ ในห้องปฏิบัติการ

๓.๒ การนำเข้าปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย

ประเทศไทยโดยกรมควบคุมมลพิษเลือกแจ้งข้อมูลทั่วไป (A general notification) ตามแบบฟอร์ม ดี (ดำเนินการเพียงครั้งเดียว) ซึ่งลงนามโดยศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลแสดงการยินยอมให้มีการนำเข้าปรอทและสารประกอบปรอท ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ต้องรับประกันได้ว่าปรอทและสารประกอบปรอทที่นำเข้าทั้งจากภาคีหรือนอกภาคี (ประเทศต้นทาง) มีการจัดการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้แจ้งข้อปฏิบัติและมาตรการบังคับภายในประเทศที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลปริมาณปรอทและสารประกอบปรอทที่นำเข้าจากนอกภาคี (ประเทศต้นทาง) ตามแบบฟอร์ม อี ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ ดังนั้น การนำเข้าปรอทและสารประกอบปรอทของประเทศไทยทั้งจากภาคีหรือนอกภาคีจึงดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง และไม่ต้องผ่านการพิจารณาของกรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญามินามาตะฯ ดังตารางที่ ๒

๓.๓ การส่งออกปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย

ผู้ประกอบการของประเทศไทยในฐานะภาคีผู้ส่งออกปรอทจะต้องตรวจสอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการนำเข้าปรอทของภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอทผ่านเว็บไซต์ของอนุสัญญามินามาตะฯ (<https://www.mercuryconvention.org/>) คือ (๑) การเลือกแจ้งข้อมูลทั่วไป (A general notification) ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ หรือการให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับการนำเข้าปรอทรายครั้ง (Shipment) ตามข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท (๒) การร้องขอข้อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ (สำหรับข้อบทที่ ๔ ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท และข้อบทที่ ๕ กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท) และ (๓) การลดและเลิกการใช้ปรอทสำหรับการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก ตามข้อบทที่ ๗ ตามรายละเอียดดังนี้

๑. ตรวจสอบการแจ้งข้อมูลทั่วไป (A general notification) ตามแบบฟอร์ม ดี ของภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) ที่ระบุหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพื่อรับประกันว่าปรอทและสารประกอบปรอทที่จะนำเข้าต้องมีการจัดการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งลงนามโดยศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) หรือหน่วยงานรับผิดชอบ (The responsible government official) ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของอนุสัญญามินามาตะฯ (<https://www.mercuryconvention.org/>) ทั้งนี้ หากพบว่ามีการแจ้งข้อมูลดังกล่าวของภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอทแล้ว ผู้ประกอบการของประเทศไทยสามารถดำเนินการส่งออกปรอทตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุไว้ และปฏิบัติตามกฎระเบียบและแนวปฏิบัติของการส่งออกวัตถุอันตรายของกรมโรงงานอุตสาหกรรมและกรมศุลกากร โดยไม่ต้องประสานมายังกรมควบคุมมลพิษ

หากตรวจสอบแล้วไม่พบว่าภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) มีการจัดส่งแบบฟอร์ม ดี แสดงว่าภาคีหรือนอกภาคีผู้นำเข้าดังกล่าวเลือกให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับการนำเข้าปรอทรายครั้ง (Shipment) กรณีดังกล่าวผู้ประกอบการจะต้องประสานมายังกรมควบคุมมลพิษและต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทยในข้อ ๓.๔ ของแนวปฏิบัตินี้ เพื่อขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ตามแบบฟอร์ม เอ (กรณีผู้นำเข้าปรอทเป็นภาคี) ซึ่งลงนามโดยศูนย์ประสานงานระดับชาติ

(National focal point) สำหรับการจัดส่งปรอทในแต่ละครั้ง (Shipment) พร้อมทั้งระบุวัตถุประสงค์การนำปรอทไปใช้ตามที่ได้รับอนุญาตภายใต้อนุสัญญา และมีการกักเก็บชั่วคราวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือตามแบบฟอร์ม บี (กรณีผู้นำเข้าปรอทอยู่นอกภาคี) ซึ่งลงนามโดยหน่วยงานรับผิดชอบ (The responsible government official) สำหรับการจัดส่งสินค้าในแต่ละครั้ง (Shipment) พร้อมทั้งระบุมาตรการที่ดำเนินการอยู่ที่ประกันการปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และประกันว่ามีการกักเก็บชั่วคราวของปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีการจัดการของเสียปรอท ตามข้อบทที่ ๑๐ และ ๑๑ รวมถึงระบุวัตถุประสงค์การนำปรอทไปใช้ภายใต้บทบัญญัติของอนุสัญญาเท่านั้น ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ การนำเข้า-ส่งออกปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้พันธกรณีอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอทของประเทศไทย

ประเทศนำเข้า (ปลายทาง)	ประเทศส่งออก (ต้นทาง)	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	การให้ความยินยอมโดยประเทศนำเข้า (ปลายทาง)
ภาคี	ภาคี (ไทย)	แบบฟอร์ม เอ (แจ้งทุกครั้งของการจัดส่งปรอท)	ศูนย์ประสานงานระดับชาติ
		แบบฟอร์ม ดี (แจ้งครั้งเดียวไปยังสำนักเลขาธิการฯ)	
นอกภาคี	ภาคี (ไทย)	แบบฟอร์ม บี (แจ้งทุกครั้งของการจัดส่งปรอท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		แบบฟอร์ม ดี (แจ้งครั้งเดียวไปยังสำนักเลขาธิการฯ)	
ภาคี (ไทย)	นอกภาคี	แบบฟอร์ม เอ และ ซี (แจ้งทุกครั้งของการจัดส่งปรอท)	ศูนย์ประสานงานระดับชาติ
		แบบฟอร์ม ดี และ อี (แจ้งครั้งเดียวไปยังสำนักเลขาธิการฯ)	

หมายเหตุ แบบฟอร์ม เอ: การยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับภาคีที่จะนำเข้าปรอท

แบบฟอร์ม บี: การยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับประเทศนำเข้าที่ไม่ได้เป็นภาคี

แบบฟอร์ม ซี: การรับรองแหล่งที่มาของปรอท สำหรับประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคี

แบบฟอร์ม ดี: การแจ้งข้อมูลทั่วไปเพื่อแสดงการยินยอมให้มีการนำเข้าปรอท

แบบฟอร์ม อี: การแจ้งการลงทะเบียนข้อมูลสำหรับภาคีที่เลือกไม่ใช้วรรค ๘ ของข้อบทที่ ๓ ของอนุสัญญามินามาตะฯ

๒. ตรวจสอบการร้องขอข้อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ สำหรับข้อบทที่ ๔ ผลิตรัณฑ์ที่เติมปรอท

แม้ว่าอนุสัญญามินามาตะฯ ต้องการให้ภาคีลดและเลิกการใช้ปรอทในผลิตรัณฑ์ที่เติมปรอทบางรายการ แต่ยังคงเปิดโอกาสให้ภาคีสามารถร้องขอข้อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ หากยังต้องการระยะเวลาในการปรับตัวภายในประเทศอีก ๕ ปี นับจากวันที่ระบุให้ยกเลิกการผลิต นำเข้า และส่งออก และอาจพิจารณาขอข้อยกเว้นเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๕ ปี พร้อมระบุเหตุผลความจำเป็นในแต่ละรายการของผลิตรัณฑ์ที่เติมปรอท ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องตรวจสอบการร้องขอข้อยกเว้นดังกล่าวของภาคีผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) จากเว็บไซต์ของอนุสัญญามินามาตะฯ (<https://www.mercuryconvention.org/>) เปรียบเทียบกับจุดประสงค์การนำเข้าปรอท หากเป็นการนำเข้าเพื่อใช้ผลิตรัณฑ์ที่เติมปรอทนอกเหนือจากการควบคุมของอนุสัญญา หรือเพื่อใช้ผลิตรัณฑ์ที่เติมปรอทตามที่อนุสัญญากำหนด แต่มีการร้องขอข้อยกเว้นจากภาคีผู้นำเข้าปรอทเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าวผู้ประกอบการสามารถส่งออกปรอทไปยังภาคีผู้นำเข้าปรอทได้

ในการนี้ ยกตัวอย่างกรณีประเทศไทย ในช่วงแรกเริ่มการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะฯ มีรายการผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทตามภาคผนวก เอ ส่วนที่ ๑ ทั้งสิ้น ๙ รายการ ซึ่งกำหนดวันยกเลิกการผลิต นำเข้า และส่งออกภายในปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ประกอบด้วย (๑) แบตเตอรี่ (๒) สวิตซ์ไฟฟ้าและรีเลย์ (๓) หลอดฟลูออเรสเซนต์ ชนิดคอมแพคต์ (๔) หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดตรง (๕) หลอดปรอทความดันไอสูง (๖) หลอด Cold-Cathode Fluorescent Lamps (CCFL) และหลอด External Electrode Fluorescent Lamp (EEFL) (๗) เครื่องสำอาง รวมทั้งสบู่ และครีมผิวขาว (๘) สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ สารฆ่าชีวภาพและยาฆ่าเชื้อ และ (๙) เครื่องมือวัดที่ไม่ใช่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ บาโรมิเตอร์ ไฮโกรมิเตอร์ เทอร์โมมิเตอร์ และเครื่องมือวัดความดันโลหิต ในการนี้ ประเทศไทย ในฐานะภาคีร้องขอข้อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ ข้อยกเว้นสำหรับภาคีเมื่อมีการร้องขอ อีก ๕ ปี จนถึงปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ไปพร้อมกับการจัดส่งภาคยานุวัติสาร จำนวน ๗ รายการ ดังตารางที่ ๓

นอกจากนี้ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะฯ สมัยที่ ๔ ยังเห็นชอบให้มีการแก้ไขภาคผนวก เอ (ผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท) ส่วนที่ ๑ โดยให้เพิ่มรายการผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท ๘ รายการ ซึ่งกำหนดวันยกเลิกการผลิต นำเข้า และส่งออกภายในปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) คือ (๑) หลอดฟลูออเรสเซนต์ ชนิดคอมแพคต์ แบบบัลลาสต์ภายใน สำหรับการใช้งานทั่วไป ขนาดต่ำกว่าหรือเท่ากับ ๓๐ วัตต์ และมีปรอทบรรจุไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด (๒) หลอด ฟลูออเรสเซนต์แบบแคโทดเย็น และหลอดฟลูออเรสเซนต์แบบอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็กโทรดภายนอก ทุกขนาด ส่วนจอแสดงผล อิเล็กทรอนิกส์ ไม่รวมอยู่ในรายการข้างต้น (๓) เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจวัดแรงดึงเครียดที่ใช้ในการวัดการเปลี่ยนแปลง ปริมาตรภายในร่างกาย (๔) ทรานสดิวเซอร์ ตัวส่งสัญญาณ และเซ็นเซอร์วัดความดันสำหรับของเหลว (๕) ปัมป์สุญญากาศ ที่มีปรอท (๖) ถ่วงล้อและตุ้มน้ำหนักล้อ (๗) ฟิล์มและกระดาษถ่ายภาพ และ (๘) จรวดสำหรับดาวเทียมและยานอวกาศ ซึ่งประเทศไทยสงวนสิทธิตามข้อบทที่ ๓๐ วรรค ๕ ในภาคยานุวัติสาร โดยการแก้ไขภาคผนวกใด ๆ จะไม่มีผลใช้บังคับ จนกว่าประเทศไทยจะให้สัตยาบันสาร สารการยอมรับ สารการให้ความเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร ซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมภายในของประเทศก่อน

ตารางที่ ๓ ตัวอย่างการขอข้อยกเว้นผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอทของประเทศไทย ตามข้อบทที่ ๖ ของอนุสัญญามินามาตะฯ ว่าด้วยปรอท

อนุสัญญากำหนด	ข้อยกเว้นของประเทศไทย	วันที่กำหนดให้มีการเลิก	
		อนุสัญญา	ประเทศไทย
แบตเตอรี่ ยกเว้นแบตเตอรี่กระดุม แบบสังกะสีออกไซด์ที่มีปรอทน้อยกว่า ๒ % โดยน้ำหนัก และแบตเตอรี่กระดุม แบบสังกะสีอากาศที่มีปรอทน้อยกว่า ๒% โดยน้ำหนัก	-	๓๑ ธ.ค. ๖๓	-
สวิตซ์ไฟฟ้าและรีเลย์ ยกเว้นสะพานไฟ ที่สามารถตรวจวัดความสูญเสีย และความสามารถในการประจุ	สวิตซ์ไฟฟ้าและรีเลย์ สำหรับการผลิต นำเข้าและส่งออก	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอ ข้อยกเว้นเพิ่ม

อนุสัญญากำหนด	ข้อยกเว้นของประเทศไทย	วันที่กำหนดให้มีการเลิก	
		อนุสัญญา	ประเทศไทย
กระแสไฟฟ้าที่มีความถูกต้องแม่นยำสูงมาก (very high accuracy capacitance and loss measurement bridges) และสวิตช์ความถี่วิทยุที่มีความถี่สูง (high frequency radio frequency switches) และรีเลย์ในการติดตามตรวจสอบ และเครื่องมือควบคุม (relays in monitoring and control instruments) ที่มีปรอทมากกว่า ๒๐ มิลลิกรัมต่อสะพานสวิตช์หรือรีเลย์			ได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)
หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดคอมแพกต์สำหรับการใช้งานทั่วไปขนาดต่ำกว่าหรือเท่ากับ ๓๐ วัตต์ และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด	หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดคอมแพกต์สำหรับการใช้งานทั่วไปขนาดต่ำกว่าหรือเท่ากับ ๓๐ วัตต์ และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัม ต่อหลอดสำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอข้อยกเว้นเพิ่มได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)
หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดตรงสำหรับการใช้งานทั่วไป : (เอ) หลอดที่ใช้สารเรืองแสงแบบแถบ ๓ สี น้อยกว่า ๖๐ วัตต์และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด (บี) หลอดที่ใช้สารเรืองแสงชนิดฮาโลฟอสเฟต น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๔๐ วัตต์ และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๑๐ มิลลิกรัมต่อหลอด	หลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดตรงสำหรับการใช้งานทั่วไป: (เอ) หลอดที่ใช้สารเรืองแสงแบบแถบ ๓ สี น้อยกว่า ๖๐ วัตต์และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด (บี) หลอดที่ใช้สารเรืองแสงชนิดฮาโลฟอสเฟต น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๔๐ วัตต์ และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๑๐ มิลลิกรัมต่อหลอด สำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอข้อยกเว้นเพิ่มได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)
หลอดไอปรอทความดันสูง สำหรับการส่องสว่างทั่วไป	หลอดไอปรอทความดันสูง สำหรับการส่องสว่างทั่วไป สำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอข้อยกเว้นเพิ่มได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)

อนุสัญญากำหนด	ข้อยกเว้นของประเทศไทย	วันที่กำหนดให้มีการเลิก	
		อนุสัญญา	ประเทศไทย
<p>หลอดฟลูออเรสเซนต์แบบแคโทดเย็น และหลอดฟลูออเรสเซนต์แบบอิเล็กทรอนิกส์ภายนอก (EEFL) ในจอภาพอิเล็กทรอนิกส์:</p> <p>(เอ) ขนาดสั้น (≤ 500 มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๓.๕ มิลลิกรัมต่อหลอด</p> <p>(บี) ขนาดกลาง (> 500 มิลลิเมตร และ $\leq 1,500$ มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด</p> <p>(ซี) ขนาดยาว ($> 1,500$ มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๑๓ มิลลิกรัมต่อหลอด</p>	<p>หลอดฟลูออเรสเซนต์แบบแคโทดเย็น และหลอดฟลูออเรสเซนต์แบบอิเล็กทรอนิกส์ภายนอก (EEFL) ในจอภาพอิเล็กทรอนิกส์:</p> <p>(เอ) ขนาดสั้น (≤ 500 มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๓.๕ มิลลิกรัมต่อหลอด</p> <p>(บี) ขนาดกลาง (> 500 มิลลิเมตร และ $\leq 1,500$ มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๕ มิลลิกรัมต่อหลอด</p> <p>(ซี) ขนาดยาว ($> 1,500$ มิลลิเมตร) และมีปรอทบรรจุมากกว่า ๑๓ มิลลิกรัมต่อหลอด สำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก</p>	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอ ข้อยกเว้นเพิ่ม ได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)
<p>เครื่องสำอาง (ที่เติมปรอทมากกว่า ๑ พีพีเอ็ม) รวมทั้งสบู่ผิวขาวและครีมผิวขาว แต่ไม่รวมเครื่องสำอางทาขอบดวงตา ซึ่งใช้ปรอทเป็นสารกันเสีย ซึ่งไม่มีผลกระทบและไม่มีสารกันเสียอื่นใช้ทดแทนได้</p>	-	๓๑ ธ.ค. ๖๓	-
<p>สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สารฆ่าชีวภาพ และสารระงับเชื้อใช้เฉพาะที่</p>	<p>สารระงับเชื้อใช้เฉพาะที่ สำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก</p>	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอ ข้อยกเว้นเพิ่ม ได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)
<p>เครื่องมือวัดที่ไม่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ยกเว้นเครื่องมือวัดที่ติดตั้งในสเกลขนาดใหญ่หรือการวัดที่ต้องการความแม่นยำในการวัดสูงและไม่มีอุปกรณ์ / เครื่องมือทางเลือกที่เหมาะสม</p> <p>(เอ) บาโรมิเตอร์</p>	<p>(เอ) บาโรมิเตอร์</p> <p>(บี) ไฮโกรมิเตอร์</p> <p>(ซี) มาโนมิเตอร์</p> <p>(ดี) เทอร์โมมิเตอร์ และ</p> <p>(อี) เครื่องวัดความดันโลหิต สำหรับการผลิต นำเข้า และส่งออก</p>	๓๑ ธ.ค. ๖๓	๓๑ ธ.ค. ๖๘ (อาจขอ ข้อยกเว้นเพิ่ม ได้อีกไม่เกิน ๕ ปี)

อนุสัญญากำหนด	ชื่อยกเว้นของประเทศไทย	วันที่กำหนดให้มีการเลิก	
		อนุสัญญา	ประเทศไทย
(บี) ไฮโกรมิเตอร์			
(ซี) มาโนมิเตอร์			
(ดี) เทอร์โมมิเตอร์			
(อี) เครื่องวัดความดันโลหิต			

หมายเหตุ

ผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้จะไม่ถูกรวมอยู่ในภาคผนวกนี้: (เอ) ผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการป้องกันพลเรือนและการทำงานทางทหาร (บี) ผลิตภัณฑ์สำหรับการวิจัย การสอบเทียบเครื่องมือวัด สำหรับการใช้เพื่อเป็นมาตรฐานอ้างอิง (ซี) สวิตช์ รีเลย์ หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบบแคโทดเย็น และหลอดฟลูออเรสเซนต์ แบบอิเล็กทรอนิกส์ภายนอก สำหรับจอแสดงภาพอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์วัด กรณีที่ไม่มีทางเลือก ที่เป็นไปได้ที่ไม่ใช้ปรอทมาทดแทน (ดี) ผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในแนวปฏิบัติทางประเพณี หรือศาสนา และ (อี) วัคซีนที่มีสารไทโอเมอร์ซอลเป็นสารกันบูด

๓. ตรวจสอบการร้องขอชื่อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ สำหรับข้อบทที่ ๕ กระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอท

นอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ที่เติมปรอท อนุสัญญามีนามาต๊ะฯ ยังต้องการให้ภาคี (๑) ยกเลิกการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทใน ๒ กระบวนการผลิต คือ การผลิตคลอรีน-แอลคาไล และการผลิตอะซีตัตดีไฮด์ที่ใช้ปรอท และสารประกอบปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และ (๒) ลดการใช้ปรอทและสารประกอบปรอทใน ๓ กระบวนการผลิต คือ การผลิตสารไวโรนัลคลอไรด์โมโนเมอร์ การผลิตโซเดียมหรือโพแทสเซียม เมทิลเลตหรือเอทิลเลต และการผลิตโพลียูรีเทนที่ใช้ปรอทเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ทั้งนี้ อนุสัญญายังโดยเปิดโอกาสให้ภาคีร้องขอชื่อยกเว้น (Exemption) ตามข้อบทที่ ๖ ได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้ประกอบของประเทศไทยต้องตรวจสอบการร้องขอชื่อยกเว้นดังกล่าวของภาคีผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) จากเว็บไซต์ของอนุสัญญามีนามาต๊ะฯ (<https://www.mercuryconvention.org/>) และเปรียบเทียบกับจุดประสงค์การนำเข้าปรอท หากเป็นการนำเข้าเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทนอกเหนือจากการควบคุมของอนุสัญญา หรือเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตที่มีการใช้ปรอทหรือสารประกอบปรอทตามที่อนุสัญญากำหนด แต่มีการร้องขอชื่อยกเว้นจากภาคีผู้นำเข้าปรอทเรียบร้อยแล้ว กรณีดังกล่าวผู้ประกอบการสามารถส่งออกปรอทไปยังภาคีผู้นำเข้าปรอทได้

ในกรณีตัวอย่างของประเทศไทยไม่มีการร้องขอชื่อยกเว้นในข้อบทที่ ๕ เนื่องจากมีข้อมูลสนับสนุนว่าประเทศไทยไม่มีการใช้ปรอทใน ๕ กระบวนการผลิตแล้ว

๔. ตรวจสอบการนำเข้าปรอทจะถูกนำไปใช้สำหรับการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก

อนุสัญญามีนามาต๊ะฯ ต้องการให้มีการลดและเลิกการใช้ปรอท (หากเป็นไปได้) สำหรับการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก เพื่อช่วยลดการปล่อยและปลดปล่อยปรอทสู่สิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมดังกล่าว ดังนั้น ผู้ประกอบการควรหลีกเลี่ยงการส่งออกปรอทเพื่อใช้สำหรับกิจกรรมดังกล่าว เนื่องจากประเทศภาคีที่มีกิจกรรมดังกล่าวดำเนินการกิจกรรมตามแผนลดและเลิกการใช้ปรอทภายใต้แผนปฏิบัติการระดับชาติของการทำเหมืองแร่ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็ก ตามข้อบทที่ ๗

ทั้งนี้ ในส่วนของตัวอย่างการดำเนินงานของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีกิจกรรมการทำเหมืองแร่ ทองคำพื้นบ้านและขนาดเล็กอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับที่ไม่มีนัยสำคัญ และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ออกประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดวิธีการร่อนแร่ หลักเกณฑ์ และวิธีการ การแจ้งและรับแจ้ง การร่อนแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๓ ห้ามมิให้ใช้สารเคมี (รวมถึงปรอท) ในการร่อนแร่

๓.๔ ขั้นตอนการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย

หากประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) ไม่แจ้งข้อมูลทั่วไป (A general notification) ตามแบบฟอร์ม ดี ซึ่งลงนามโดยศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) หรือหน่วยงานรับผิดชอบ (The responsible government official) ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญาไมนามาตะฯ ผู้ประกอบการของประเทศไทยที่มีความประสงค์ จะส่งออกปรอทไปยังประเทศดังกล่าวจำเป็นต้องตรวจสอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการนำเข้าปรอทของภาคี หรือนอกภาคีผู้นำเข้าปรอทผ่านเว็บไซต์ของอนุสัญญาไมนามาตะฯ (<https://www.mercuryconvention.org/>) ตามข้อ ๓.๓ ของแนวปฏิบัตินี้และประสานมายังกรมควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) ของอนุสัญญาไมนามาตะฯ หรือหน่วยงานรับผิดชอบ (The responsible government official) ของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) โดยมีขั้นตอนและเอกสาร ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๔.๑ การประสานระหว่างผู้ประกอบการกับกรมควบคุมมลพิษ (ศูนย์ประสานงานระดับชาติ)

ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
ผู้ประกอบการประสานและมีหนังสือแจ้งความประสงค์ จะส่งออกปรอทอย่างเป็นทางการมายังกรมควบคุมมลพิษ	๑) หนังสือแจ้งความประสงค์จะส่งออกปรอทที่ลงนาม โดยผู้มีอำนาจของบริษัท พร้อมทั้งระบุปริมาณปรอท ที่จะส่งออก ชื่อบริษัทผู้นำเข้า ประเทศผู้นำเข้า แหล่งที่มาของปรอทรีไซเคิล และวัตถุประสงค์ การนำปรอทไปใช้งานต้องเป็นไปตามที่อนุสัญญา กำหนดและการร้องขอช้อยกเว้นของประเทศ ผู้นำเข้า (ประเทศปลายทาง) นอกจากนี้ ขอให้ แนบร่างแบบฟอร์ม เอ (กรณีส่งออกปรอทไปยัง ประเทศภาคี) หรือร่างแบบฟอร์ม บี (กรณีส่งออก ปรอทไปยังประเทศนอกภาคี) ในรูปแบบ Word files และ PDF files มาพร้อมหนังสือฯ ด้วย โดยจัดทำในรูป QR code อนึ่ง หากผู้ประกอบการแจ้งความประสงค์จะส่งออก ปรอทเป็นครั้งแรก ผู้ประกอบการจะต้องจัดส่ง เอกสารประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
	๒) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท/ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ๓) หนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัว ประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจ (กรณี มอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการส่งออกปรอทแทน) ๔) ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน (ถ้ามี) ๕) เอกสารชี้แจงกระบวนการที่ได้มาซึ่งปรอทรีไซเคิล (ถ้ามี)

๓.๔.๒ การประสานระหว่างศูนย์ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง)

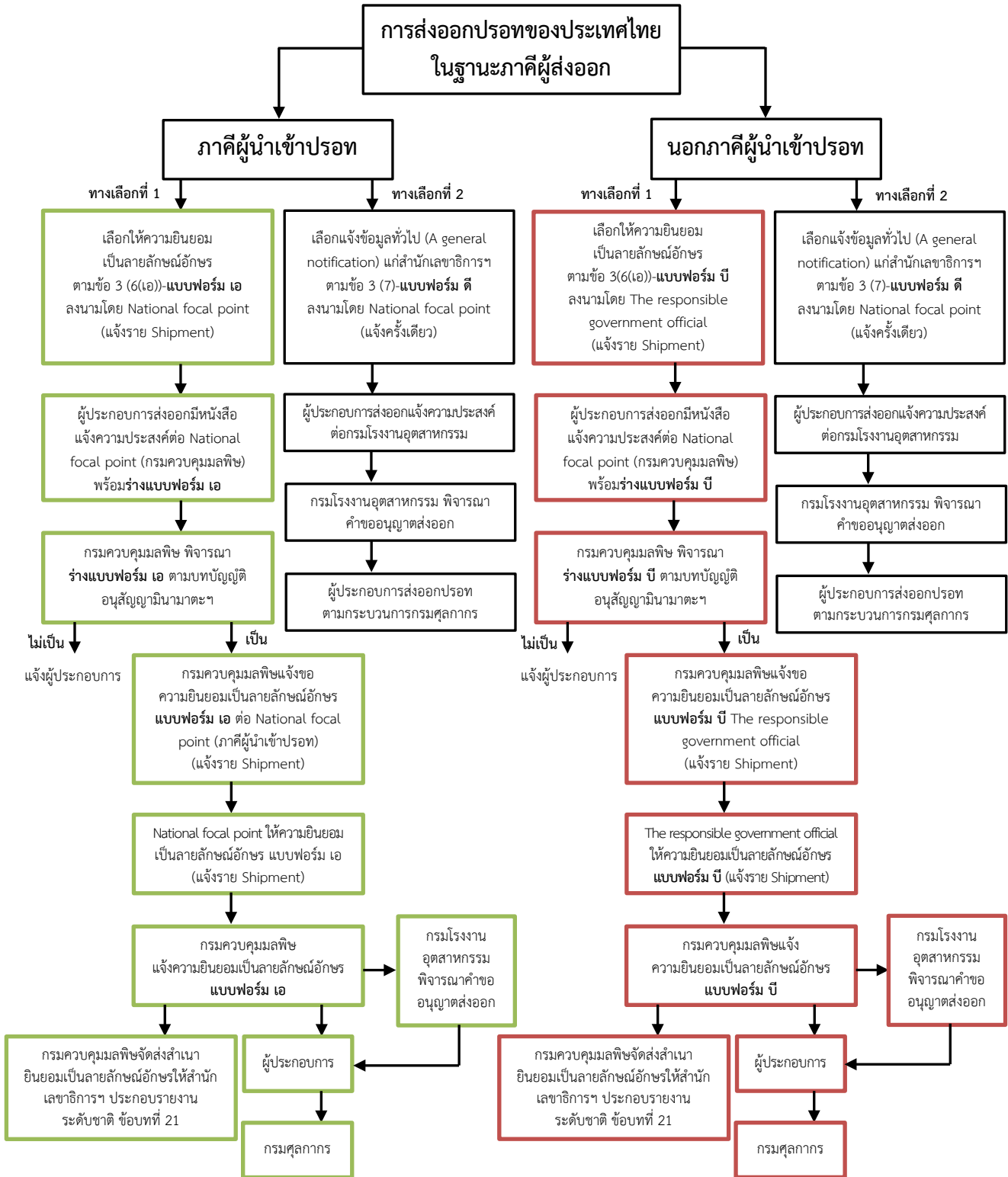
ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
๑) กรมควบคุมมลพิษโดยกองจัดการกากของเสีย และสารอันตรายจะเสนอหนังสือแจ้งความประสงค์ จะส่งออกปรอทของผู้ประกอบการให้อธิบดี กรมควบคุมมลพิษในฐานะศูนย์ประสานงาน ระดับชาติพิจารณา ๒) กรมควบคุมมลพิษจะออกหนังสือถึงศูนย์ประสานงาน ระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบ โดยจะจัดส่ง ร่างแบบฟอร์ม เอ (กรณีส่งออกปรอทไปยังประเทศ ภาคี) หรือร่างแบบฟอร์ม บี (กรณีส่งออกปรอทไป ยังประเทศนอกภาคี) ในรูปแบบ Word files และ PDF files ไปพร้อมกัน	หนังสือกรมควบคุมมลพิษเพื่อขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์ อักษรในการนำเข้าปรอทไปยังศูนย์ประสานงานระดับชาติ หรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) พร้อมแนบร่างแบบฟอร์ม เอ หรือ แบบฟอร์ม บี

๓.๔.๓ การแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ประกอบการและกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
๑) กรมควบคุมมลพิษโดยกองจัดการกากของเสีย และสารอันตรายจะเสนอหนังสือแจ้งความยินยอม เป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอทจากศูนย์ ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบ ของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษพิจารณา	๑) หนังสือกรมควบคุมมลพิษถึงผู้ประกอบการ พร้อมแนบสำเนาหนังสือแจ้งความยินยอม เป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอทจากศูนย์ ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบ ของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) ๒) หนังสือกรมควบคุมมลพิษถึงกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
<p>๒) กรมควบคุมมลพิษออกหนังสือ ๒ ฉบับ คือ หนังสือแจ้งผู้ประกอบการและหนังสือแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมแนบสำเนาหนังสือแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอทจากศูนย์ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศ ผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง)</p> <p>๓) ผู้ประกอบการสามารถนำหนังสือแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอทจากศูนย์ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง) ไปใช้ประกอบการพิจารณาคำขออนุญาตส่งออกปรอทจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป</p>	<p>พร้อมแนบสำเนาหนังสือแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอทจากศูนย์ประสานงานระดับชาติหรือหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศ ผู้นำเข้าปรอท (ประเทศปลายทาง)</p>

ทั้งนี้ สรุปภาพรวมของการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย ดังภาพที่ ๒ และคำแนะนำในการกรอกรายละเอียดแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องกับแหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท ตามข้อบทที่ ๓ ของอนุสัญญามินามามาตะๆ ดังภาคผนวก

ภาพที่ ๒ สรุปภาพรวมของการขอความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรกรณีการส่งออกปรอทของประเทศไทย

๔. ข้อมูลการส่งออกปรอทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยต้องรายงานภายใต้ข้อบทที่ ๒๑ ของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

อนุสัญญามินามาตะฯ กำหนดให้ประเทศภาคีต้องรายงานข้อมูลภายใต้ข้อบทที่ ๒๑ ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ ๒ รูปแบบ คือ รายงานฉบับย่อ (ทุก ๒ ปี) และรายงานฉบับสมบูรณ์ (ทุก ๔ ปี) ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ <https://www.mercury-convention.org> ภายในเดือนธันวาคม ในการนี้ สำนักเลขาธิการอนุสัญญามินามาตะฯ จะนำข้อมูลของทุกภาคีไปใช้ประกอบ (๑) การประเมินความมีประสิทธิผลตามข้อบทที่ ๒๒ ในการปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะฯ ของภาคีสมาชิกทั่วโลก ในรายภูมิภาคขององค์การสหประชาชาติ และ (๒) การพิจารณาโดยคณะกรรมการอนุวัติการและการปฏิบัติตามในข้อบทที่ ๑๕ เพื่อกำกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของภาคีสมาชิก

การรายงานข้อมูลดังกล่าวของประเทศไทยดำเนินการโดยกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการอนุสัญญามินามาตะฯ โดยสาระสำคัญของกรรณการรายงานข้อมูลฯ ประกอบด้วย ส่วน เอ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภาคีสมาชิก และศูนย์ประสานงานระดับชาติ ส่วน บี ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ๑๕ ข้อบทของอนุสัญญามินามาตะฯ และครอบคลุม ๔๓ ข้อคำถามและส่วน ซี ดี และอี เปิดโอกาสให้ภาคีสมาชิกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความท้าทายในการบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ รูปแบบการรายงานและการปรับปรุงรายงานที่เป็นไปได้ ความคิดเห็นเพิ่มเติมในแต่ละข้อบทอย่างอิสระตามความประสงค์ของภาคี

ทั้งนี้ การรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า - ส่งออกปรอทและสารประกอบปรอท ตามข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท ที่ประเทศภาคีต้องรายงานข้อมูล คือ (๑) การระบุคลังปรอทหรือสารประกอบปรอทที่เกิน ๕๐ เมตริกตัน และแหล่งอุปทานปรอทที่ก่อให้เกิดการสะสมปรอทหรือสารประกอบปรอทมากกว่า ๑๐ เมตริกตันต่อปี (๒) การได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ที่ต้องระบุข้อมูลปริมาณการส่งออกปรอท (๓) ข้อมูลปริมาณการนำเข้าปรอทจากประเทศภาคีและนอกภาคี (๔) มาตรการ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกักเก็บชั่วคราวของปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่ของเสียปรอท และ (๕) มาตรการ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับของเสียปรอท ดังตารางที่ ๔ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะสะท้อนภาพรวมการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญามินามาตะฯ ของประเทศไทย

ตารางที่ ๔ ข้อมูลการส่งออกปรอทและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ประเทศไทยต้องรายงานภายใต้ข้อบทที่ ๒๑ ของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

ประเด็นคำถาม	ข้อมูลที่ต้องจัดส่ง
Article 3: Mercury supply sources and trade (ข้อบทที่ ๓ แหล่งอุปทานปรอทและการค้าปรอท)	
๑. ภาคีสมาชิกที่มีเหมืองแร่ปรอทปฐมภูมิที่ดำเนินการในอาณาเขตประเทศตน ณ วันที่มีอนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับกับประเทศตน (วรรค ๓)	ประเทศไทยไม่มีการทำเหมืองแร่ปรอทและไม่มีแหล่งศักยภาพแร่ปรอทที่มีความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ
๒. ภาคีสมาชิกมีเหมืองแร่ปรอทปฐมภูมิใด ๆ ที่ดำเนินการอยู่ซึ่งไม่ได้เปิดดำเนินการ ณ วันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับกับประเทศตนภาคีสมาชิกหรือไม่? (วรรค ๓ วรรค ๑๑)	
๓. ภาคีสมาชิกพยายามระบุคลังปรอทหรือสารประกอบปรอทแต่ละรายการที่เกิน ๕๐ เมตริกตัน และแหล่งอุปทานปรอทที่ก่อให้เกิดการสะสมปรอทหรือสารประกอบปรอทมากกว่า ๑๐ เมตริกตันต่อปี ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของตนหรือไม่ (วรรค ๕)	ข้อมูลปริมาณการผลิตปรอทและปริมาณปรอทคงเหลือในคลังสินค้า

ประเด็นคำถาม	ข้อมูลที่ต้องจัดส่ง
๔. ภาคีสมาชิกมีปรอทส่วนเกินจากการเลิกกิจการโรงงาน คลอร์-แอลคาไลหรือไม่ (วรรค ๕. (b))	ประเทศไทยไม่มีปรอทส่วนเกินจากการเลิกกิจการ โรงงานคลอร์-แอลคาไล
๕. ภาคีสมาชิกได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร หรืออาศัยการแจ้งข้อมูลทั่วไป ตามข้อบทที่ ๓ รวมถึงการรับรองที่จำเป็นในการนำเข้าของประเทศ ที่ไม่เป็นภาคีสมาชิก สำหรับการส่งออกปรอททั้งหมด จากอาณาเขตของภาคีสมาชิกในช่วงเวลาที่รายงานหรือไม่ (วรรค ๖ วรรค ๗)	๑. ข้อมูลการส่งออกปรอท ๒. หนังสือยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการนำเข้าปรอท ของประเทศผู้นำเข้า
๖. ภาคีสมาชิกอนุญาตให้มีการนำเข้าปรอทจากประเทศ ที่ไม่เป็นภาคีสมาชิกหรือไม่	ข้อมูลการนำเข้าปรอทและสารประกอบปรอท
Article 10: Environmentally sound interim storage of mercury, other than waste mercury (ข้อบทที่ ๑๐ การกักเก็บชั่วคราวของปรอทอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ไม่ใช่ของเสียปรอท)	
๑. ภาคีสมาชิกได้ดำเนินมาตรการเพื่อประกันว่าการจัดเก็บชั่วคราวของปรอทและสารประกอบปรอทที่ไม่เป็นของเสีย ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อการใช้งานที่ได้รับอนุญาตสำหรับ ภาคีสมาชิกภายใต้อนุสัญญานี้ได้ดำเนินการในลักษณะ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่? (วรรค ๒)	มาตรการ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
Article 11: Mercury wastes (ข้อบทที่ ๑๑ ของเสียปรอท)	
๑. มีการนำมาตรการที่เหมาะสมตามข้อบทที่ ๑๑ วรรค ๓ ไปจัดการของเสียปรอทของภาคีสมาชิกหรือไม่?	มาตรการ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
๒. มีสถานประกอบการสำหรับกำจัดของเสียปรอท หรือสารประกอบปรอทขั้นสุดท้ายในอาณาเขตของภาคีสมาชิกหรือไม่?	มาตรการ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๕. ช่องทางการติดต่อศูนย์ประสานงานระดับชาติ (National focal point) อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท

ที่อยู่ ส่วนสารอันตราย กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ chem@pcd.go.th หรือ thmc.focalpoint@gmail.com

-----

๖. เอกสารอ้างอิง

- ๑) บทบัญญัติและภาคผนวกของอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท
- ๒) คู่มือการนำเข้าวัตถุอันตราย (๒๕๕๒) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ๓) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง คู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๔) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การเก็บรักษาวัตถุอันตรายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๕) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๖) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๗) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๘) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งข้อเท็จจริงของผู้นำเข้า หรือผู้ส่งออก ซึ่งวัตถุอันตรายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ (วอ./อก.๖) โดยผ่านระบบสัญญาณคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๗
- ๙) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้แจ้งข้อเท็จจริงของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตรายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๑๐) แนวทางและขั้นตอนการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียน การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ปรอทและสารประกอบปรอทภายใต้อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ๑๑) ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง คู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๐ และคู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ๑๒) ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การเก็บรักษาวัตถุอันตรายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๑๓) คู่มือสำหรับประชาชน: การขออนุญาตนำเข้า – ส่งออกวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ และการต่ออายุ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ๑๔) คู่มือการขออนุญาตด้านวัตถุอันตราย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- ๑๕) คู่มือสำหรับประชาชน: การแจ้งข้อเท็จจริงการนำเข้า – ส่งออกวัตถุอันตราย ตามแบบ วอ./อก.๖ (การแจ้งข้อเท็จจริง) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- ๑๖) Guidance on completing the forms required under article 3 related to trade in mercury (2017) Minamata Convention on Mercury
- ๑๗) Guidelines on the environmentally sound interim storage of mercury other than waste mercury (2018) Minamata Convention on Mercury

ภาคผนวก Guidance on completing
the forms required under article 3
related to trade in mercury

Guidance on completing the forms required under article 3 related to trade in mercury

Part I: Guidance on the use of forms A–D

A. Background

1. The present guidance has been developed to assist Parties with regard to the forms required under article 3 of the Minamata Convention and the registers to be maintained by the secretariat in accordance with paragraphs 7 and 9 of article 3. It seeks to clarify the following matters:

(a) Scope of article 3, i.e., what is not covered, namely, mercury wastes (article 11) and products (article 4);

(b) Which forms should be used in which circumstances and what considerations should be taken into account before issuing a consent;

(c) Information to be provided in each section of the forms;

(d) Role of the registers and how to use them;

(e) Where to obtain the forms;

(f) How to transmit the forms.

2. The forms are to be used for trade in mercury, which includes mixtures of mercury with other substances, including alloys of mercury, with a mercury concentration of at least 95 per cent by weight.

3. The forms are not to be used for trade in:

(a) Quantities of mercury to be used for laboratory-scale research or as a reference standard; or

(b) Naturally occurring trace quantities of mercury present in such products as non-mercury metals, ores or mineral products, including coal, or products derived from these materials, and unintentional trace quantities in chemical products; or

(c) Mercury-added products; or

(d) Mercury wastes.

4. Parties should consider the obligations under the Convention before giving consent for, or providing a general consent to, the import of mercury. Once the mercury has entered the territory of a Party, the Party has responsibilities under the Convention. In particular, Parties should undertake measures so that any import is used only for an allowed use, and is stored in an environmentally sound manner, or disposed of in accordance with article 11.

B. Which forms should be used in which circumstances?

5. This guidance addresses the following forms:

(a) Form for the provision of written consent by a Party to the import of mercury (Form A);

(b) Form for the provision of written consent by a non-Party to the import of mercury (Form B);

(c) Form for non-Party certification of the source of mercury to be exported to a Party (Form C) (to be used in conjunction with form A or form D, when required);

(d) Form for general notification of consent to the import of mercury (Form D).

6. Form A is to be completed by a Party that consents to the import of mercury either from a Party or from a non-Party as set out in paragraphs 6 (a) and 8 of article 3. Under paragraph 6 (a) of article 3, each Party “shall not allow the export of mercury except” to an importing Party that has provided its written consent and only for a use allowed to the importing Party under the

Convention or for environmentally sound interim storage as set out in article 10. Under paragraph 8 of article 3, each Party “shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b)” of article 3. In both of these circumstances, form A may be used to provide the written consent for the importation of mercury. Form A is not necessary in cases where the importing Party has provided a general notification of consent in accordance with paragraph 7 of article 3.

7. Form B is to be used by a non-Party to provide to the exporting Party its written consent to the import of mercury, as set out in paragraph 6 (b) of article 3. The form must be accompanied by a certification demonstrating that the non-Party has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of articles 10 and 11; and that such mercury will be used only for a use allowed¹ to a Party under the Convention or for environmentally sound storage as set out in article 10 of the Convention. Form B is not needed when a non-party has submitted a general consent notification.

8. Form C is to be used by a non-Party from which mercury is exported to a Party to certify that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b) of article 3 of the Convention. Paragraph 3 refers to mercury sourced from primary mercury mining and paragraph 5 (b) refers to measures to be taken by a Party when it determines that excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities is available to ensure that such mercury is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses. This form does not need to be used if the importing party has chosen to apply paragraph 9 of article 3.

9. Form D is to be used by importing Parties or non-Parties who prefer, in accordance with paragraph 7 of article 3, to provide a general notification to the secretariat in lieu of the written consent to the exporting Party required under paragraph 6 of article 3. The general notification must set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent and may be revoked at any time by the Party or non-Party submitting it. The secretariat is to keep a public register of all such notifications.

C. What information is to be provided in each section?

10. The forms have been laid out to be, as far as possible, self-explanatory in terms of the information to be supplied in each section; they also provide guidance regarding the information to be provided. The forms are set out in appendices A–D of the present guidance. The guidance is presented in a format that is intended to facilitate the completion of electronic and online versions of forms A–D.

D. Role of the registers and how to use them

11. Two registers are established under article 3. The first is the public register of all general notifications submitted to the secretariat by importing Parties or non-Parties as the written consent required by paragraph 6 of article 3. The second is the public register of notifications provided by Parties who, having submitted general notifications of consent under paragraph 7 of article 3, have decided not to apply paragraph 8 of the article.

12. The register of general notifications is made publically available by the secretariat to allow exporting Parties to consult it prior to initiating exports of mercury. It will also allow an exporting Party to determine any terms and conditions that an importing Party or non-Party applies in granting its consent to import. As the notification serves as the written consent required by paragraph 6 of article 3, the inclusion of a Party or non-Party on the register means

---

¹ Paragraph (k) of article 2 of the Convention defines “use allowed” as “any use by a Party of mercury or mercury compounds consistent with this Convention, including, but not limited to, uses consistent with Articles 3, 4, 5, 6 and 7.”

that the exporting Party need not seek separate written consent for a specific import and may instead rely on the general consent indicated in the register, subject to any terms and conditions set by the importing country.

13. The register of notifications by Parties that have decided not to apply paragraph 8 may be consulted by a non-Party. The use of Form C is not required for export from a non-Party to Parties listed in this register.

E. Where to obtain the forms

14. The forms are available on the Minamata Convention website (www.mercuryconvention.org). In addition, copies of the forms will be sent electronically to all Parties through the national focal points designated under article 17 of the Convention. Should the forms be amended or updated, the new forms will also be provided to the national focal points. They will also be available upon request to the secretariat.

F. How to transmit the forms

15. The forms providing consent to import (Forms A and B), and the form providing non-Party certification of the sources of mercury to be exported to a Party (Form C), are to be transmitted directly between Parties, using the contact information of the concerned Parties' national focal points. It is recommended that the Parties concerned provide the secretariat with copies of these forms.

16. In accordance with paragraph 7 of article 3, the form for providing general notification of consent to the import of mercury (Form D) is to be provided to the secretariat.

Appendix A

FORM A

Form for the provision of written consent by a Party to the import of mercury

(This form is not required by the Convention in cases where the importing Party has provided a general notification of consent in accordance with article 3, paragraph 7)

Section A: Contact information to be provided by the importing Party

Name of Party:

Name of designated national focal point:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Section B: Contact information to be provided by the exporting Party or non-Party

Name of Party or non-Party:

Name of designated national focal point or responsible government official:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Guidance for sections A and B

For a Party, the contact is the national focal point designated in accordance with article 17. A Party may in some cases have a specific contact for purposes of trade in mercury. In both of these cases the contact information would be made publicly available by the Secretariat. If neither of the above is in place, communication will be effected through the Party's ministry of foreign affairs, for instance through its permanent mission in Geneva.

In the case of non-Parties, it is their responsibility to determine who their responsible government officials will be.

Section C: Shipment information to be provided by the exporting country

Please indicate the approximate total quantity of mercury to be shipped:

Please indicate the approximate date of shipment:

Please indicate if the mercury is from primary mercury mining:

Please indicate if the mercury has been determined by the exporting Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities:

(If the exporting country is a non-Party, the importing Party shall also request that Form C be completed.)

Guidance

Information regarding the approximate total quantity of mercury to be shipped allows the importing country to make an informed decision about any shipment to which it is consenting, while the approximate date of shipping assists in any effort to track the shipment that the country may wish to undertake.

If the mercury is sourced from primary mercury mining it may not be used for artisanal and small-scale gold mining but it may be used, for a limited time as set out in paragraph 4 of article 3, for the manufacturing of mercury-added products in accordance with article 4 or in manufacturing processes in accordance with article 5. It may also be disposed of in accordance with article 11 using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses.

If the mercury has been determined by the exporting Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities the Party is to take measures to ensure that it is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses.

If the mercury is to be disposed of, the procedures for transboundary movements of waste set out in article 11 (3) (c) of the Convention shall be followed. In such cases this form cannot be used.

When the exporting country is a non-Party, the importing Party shall not allow shipment where the mercury originates from one of these two sources, unless it has applied paragraph 9 of article 3.

Section D: Information to be provided by the importing Party

What is the purpose of the import of the mercury? Please select YES or NO:

- i. Environmentally sound interim storage in accordance with article 10:
YES NO

If yes, please specify the intended use if known.

- ii. Use allowed to a Party under the Convention: YES NO
If yes please specify additional details about the intended use of the mercury.

Guidance

This information is to state the purpose of the import of mercury, in accordance with paragraph 6 (a) of article 3. An indication is to be given as to whether the imported mercury is intended for environmentally sound interim storage in accordance with article 10 or whether it is intended for a use allowed to a Party under the convention. If the mercury is intended for interim storage, information on the intended use, if known, is to be provided. If the response to these questions is 'yes', then the importing Party is asked to provide further details on the intended use. Please note that the source of the mercury may restrict the use allowed for the mercury under paragraph 4 and paragraph 5 (b) of article 3 (see guidance box under Section C).

Before issuing consent, Parties are to determine whether appropriate arrangements are in place in accordance with the Convention.

Section E: Shipping information, as appropriate

Importer

Name of business:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Exporter

Name of business:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Guidance

Shipping information should include details of both the importer and the exporter, including for each the name of the business and address, telephone, fax and e-mail contact information. This provides information to the focal point or responsible government official as to who may be contacted should there be any queries in relation to any shipment and also allows follow-up at the national level with regard to the shipment.

Section F: Indication of consent by the importing Party

Has consent been granted? Please select GRANTED or DENIED:

GRANTED

DENIED

Please use the space below to indicate any conditions, additional details or relevant information.

Signature of importing party designated national focal point and date

Name:

Title:

Signature:

Date:

Guidance

This should be the contact point as indicated in section A of this form.

Appendix B

FORM B

Form for the provision of written consent by a non-party to the import of mercury

(This form is not required by the Convention in cases where the importing non-party has provided a general notification of consent in accordance with article 3, paragraph 7)

Section A: Contact information to be provided by the party to the Convention

Name of party:

Name of designated national focal point:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Guidance

For a party, the contact is the national focal point designated as per article 17. A party may in some cases have a specific contact for purposes of trade in mercury. In both of these cases the contact information would be made publicly available by the secretariat. If neither of the above is in place, communication will be effected through the Ministry of Foreign Affairs, for instance through its Permanent Mission in Geneva.

Section B: Contact information to be provided by the non-party

Name of country:

Name and agency of government official:

Address:

Tel:

Fax:

Email:

Guidance

In the case of non-parties, it is their responsibility to determine who their responsible government officials will be.

Section C: Shipment information to be provided by the exporting party

Please indicate the approximate total quantity of mercury to be shipped:

Please indicate the approximate date of shipment:

Please indicate if the mercury is from primary mercury mining:

Please indicate if the mercury has been determined by the exporting party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities:

Guidance

Information regarding the approximate total quantity of mercury to be shipped allows the importing country to make an informed decision about any shipment to which it is consenting, while the approximate date of shipping assists in any effort to track the shipment that the country may wish to undertake.

If the mercury is sourced from primary mercury mining it may not be used for artisanal and small-scale gold mining but it may be used, for a limited time as set out in paragraph 4 of article 3, for the manufacturing of mercury-added products in accordance with article 4 or in manufacturing processes in accordance with article 5. It may also be disposed of in accordance with article 11 using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses.

If the mercury has been determined by the exporting Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities the Party is to take measures to ensure that it is disposed of in accordance with the guidelines for environmentally sound management referred to in paragraph 3 (a) of article 11, using operations that do not lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses.

If the mercury is to be disposed of, the procedures for transboundary movements of waste set out in article 11 (3) (c) of the Convention shall be followed. In such cases this form cannot be used.

Section D: Certification and information to be provided by an importing non-Party

Article 3, paragraph 6 (b) (i), requires certification by an importing non-Party that it has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure compliance with articles 10 and 11 of the Convention.

Does your country have such measures in place? Please select YES or NO.

YES   NO

If yes, please provide appropriate documentation demonstrating such measures. Such documentation may include procedures, legislation, regulations or other measures at the national level and shall provide sufficient detail to demonstrate the effectiveness of such measures.

In addition, mercury may only be exported by a Party to a non-Party for a use allowed to a Party under the Convention or for environmentally sound interim storage, as set out in article 10 of the Convention.

What is the purpose of the import of the mercury? Please select YES or NO:

- i.   *Environmentally sound interim storage in accordance with article 10:*
          YES   NO

If yes, please specify the intended use if known.

- ii.   *Use allowed to a Party under the Convention:*
          YES   NO

If yes, please specify additional details about the intended use of the mercury.

Guidance

The information to be provided by the importing non-Party on the use of the mercury to be imported is specified in paragraph 6 (b) of article 3. The first question above relates to paragraph 6 (b) (i), which requires an importing non-Party to provide certification that it has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure compliance with articles 10 and 11 of the Convention. If such measures, including legislation, regulations or other measures, are in place, the non-Party is required to provide appropriate documentation demonstrating that such is the case. The documentation should provide sufficient details to demonstrate the effectiveness of the measures.

The second question above seeks information as to the purpose of the import of mercury, in accordance with paragraph 6 (b) (ii) of article 3, i.e., whether it is intended for environmentally sound interim storage in accordance with article 10 or whether it is intended for a use allowed to a Party under the convention. If the response is yes then the importing Party is asked to provide further details on the intended use. Please note that the source of the mercury may restrict the use allowed for the mercury under paragraph 4 and paragraph 5 (b) of article 3 (see guidance box for section C).

Section E: Shipping information, as appropriate*Importer**Name of business:**Address:**Tel:**Fax:**E-mail:**Exporter**Name of business:**Address:**Tel:**Fax:**E-mail:***Guidance**

Shipping information should include details of both the importer and the exporter, including the name of the business and address, telephone, fax and e-mail contact information. This provides information to the focal point or responsible government official as to who may be contacted should there be any queries in relation to the shipment and allows follow-up at the national level with regard to the shipment.

Section F: Indication of consent by the importing non-Party*Has consent been granted? Please select GRANTED or DENIED:**GRANTED**DENIED**Please use the space below to indicate any conditions, additional details or relevant information:*

---

*Signature of importing non-Party responsible government official and date:**Name:**Title:**Signature:**Date:*

Guidance

It is the responsibility of each country to determine who will serve as its responsible government official. This should be the same contact point as indicated in section B of this form.

Appendix C

FORM C

Form for non-Party certification of the source of mercury to be exported to a Party

To be used in conjunction with form A or form D, when required

Article 3, paragraph 8, of the Convention provides that a Party shall not allow the import of mercury from a non-Party to whom it will provide its written consent unless the non-Party has provided certification that the mercury is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b), i.e., that it is not from primary mercury mining or mercury determined by the exporting non-Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities.

Section A: Shipment information to be provided by the exporting non-Party

Please indicate the approximate total quantity of mercury to be shipped:

Please indicate the approximate date of shipment:

Guidance

Information regarding the approximate total quantity of mercury to be shipped allows the importing country to make an informed decision about any shipments to which it is consenting, while the approximate date of shipping assists in any effort to track the shipment that the country may wish to undertake.

Section B: Shipping information, as appropriate

Importer

Name of business:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Exporter

Name of business:

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Guidance

Shipping information should include details of both the importer and the exporter, including the name of the business and address, telephone, fax and e-mail contact information. This provides information to the focal point or responsible government official as to who may be contacted should there be any queries in relation to the shipment, and also allows follow-up at the national level with regard to the shipment.

Section C: Certification

In accordance with article 3, paragraph 8, of the Convention, my Government certifies that the mercury included in the shipment described in this form is not:

- (i) *From primary mercury mining; or*
- (ii) *Mercury determined by the exporting non-Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities.*

Supporting information

Signature of responsible government official and date

Name:

Title:

Signature:

Date:

Guidance

This section sets out the requirement for the Government of the exporting non-Party to provide certification that the mercury included in the shipment is not from sources identified as not allowed under paragraph 3 or paragraph 5 (b) of article 3, namely, primary mercury mining or mercury determined by the exporting non-Party to be excess mercury from the decommissioning of chlor-alkali facilities. It allows the exporting non-Party to provide supporting information in relation to the certification. The responsible government official must also sign and date the form. The form should be signed and certified by the same official who was identified in section B of Form A (contact information to be provided by the exporting non-Party).

Appendix D

FORM D

Form for general notification of consent to import mercury

Article 3, paragraph 7, of the Convention provides that an exporting Party may rely on a general notification to the secretariat by the importing Party or non-Party as the written consent required by paragraph 6 of article 3. Such general notification shall set out any terms and conditions under which the importing Party or non-Party provides its consent. The secretariat maintains a public register of all such notifications.

A notification may be revoked at any time by the Party or non-Party. A Party or non-Party that revokes its notification should provide a written request to the secretariat to be removed from the public register of general notifications and indicate the effective date of the revocation.

Parties are reminded that provision or acceptance of a general notification according to paragraph 7 of article 3 addresses only the requirement for written consent for each shipment of mercury. It does not absolve Parties of other obligations under the Convention, in particular under paragraphs 6 and 8 of article 3 (see form C).

Section A: Contact information for general notifications of consent

Name of Party or non-Party:

*Name of designated national focal point
or name of government agency and official:*

Address:

Tel:

Fax:

E-mail:

Guidance

For a Party, the contact is usually the national focal point designated in accordance with article 17. In some cases, however, a Party may have a specific contact for purposes of trade in mercury. In both of these cases the contact information would be made publicly available by the Secretariat. If neither of the above is in place, communication will be effected through the Party's ministry of foreign affairs, for instance through its permanent mission in Geneva.

In the case of non-Parties, it is their responsibility to determine who their responsible government officials will be.

Section B: General notification of consent

My Government hereby provides a general notification of consent to imports of mercury. An exporting Party may rely on this general notification as the written consent required by article 3, paragraph 6, of the Convention.

Section C: Terms and conditions of general notification

Please use the space below to specify any terms and conditions:

Guidance

This section provides an opportunity to specify any terms and conditions that an importing Party may wish to specify in connection with a general notification. It is not intended that a Party would specify a requirement for consent prior to import as a condition of a general notification, as a Party could give consent using form A without submitting a general notification.

Section D: Certification by a non-Party (this section is not applicable to Parties)

In accordance with article 3, paragraph 6, of the Convention, my Government certifies that:

It has measures in place to ensure the protection of human health and the environment and to ensure its compliance with the provisions of articles 10 and 11 of the Convention. Please provide appropriate documentation demonstrating such measures. Such documentation may include procedures, legislation, regulations or other measures at the national level and shall provide sufficient detail to demonstrate the effectiveness of such measures; and

The imported mercury covered by this general notification of consent will be used only for a use allowed to a Party under the Convention or for environmentally sound interim storage as set out in article 10 of the Convention.

For uses allowed under the Convention or for environmentally sound interim storage, please provide information if available about the intended use of the mercury.

Guidance

This section provides a certification by a non-Party in relation to measures in place with regard to the protection of human health and the environment. Certification is required to demonstrate the existence of such measures, which may take the form of relevant procedures, legislation or regulations or other measures at the national level that have been put in place. The certification must provide sufficient detail to demonstrate the effectiveness of such measures. A statement that the mercury covered by the general notification of consent will only be used for a use allowed under the Convention is required, and additional information about the intended use of the mercury is also requested.

Signature of responsible government official and date

Name:

Title:

Signature:

Date:

Guidance

It is the responsibility of each non-Party to determine who will serve as its responsible government official. This should be the same contact point as indicated in section A of this form.

Part II: Guidance on the use of form E

Guidance on completing the notification for the register of information supplied by Parties choosing not to apply paragraph 8 of article 3 of the Minamata Convention on Mercury

Form E is to be used in the case where a Party chooses to apply paragraph 9 of article 3.

FORM E

Notification for the register of information supplied by Parties choosing not to apply paragraph 8 of article 3 of the Minamata Convention on Mercury

Name of Party:

Comprehensive export restrictions in place:

Domestic measures in place to ensure environmentally sound management of imported mercury:

Mercury imports from non-Parties:

Country of origin	Quantity imported

Note: if additional space is needed for any answer, please use additional pages.

Guidance

The notification for the register of information supplied by Parties choosing not to apply paragraph 8 of article 3 of the Minamata Convention on Mercury requires that any such Party, in accordance with paragraph 9 of article 3, provide details of the comprehensive restrictions on the export of mercury that it has in place, as well as the measures that it has in place to ensure the

environmentally sound management of imported mercury. The form also provides for the Party to provide information regarding mercury imported from non-Parties, including the country of origin and the quantity imported. This information is maintained on a public register and is therefore accessible. All measures in place should be described in sufficient detail.